

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра містобудування

СИЛАБУС освітнього компонента – **ВК**

Культурологічні аспекти туристично-рекреаційного середовища

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Містобудування»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладач:

Панченко Тамара Федотівна, проф., д. арх., професор кафедри містобудування

panchenko.knuba@gmail.com

Сторожук Світлана Сергіївна, к. арх., доцент кафедри містобудування

mesvet@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ТЕРМІНОЛОГІЄЮ ТА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ОБ'ЄКТІВ ТУРИЗМУ, РЕКРЕАЦІЇ ТА КУРОРТІВ.**

Наприклад: Вміти дати характеристику природно-культурних ресурсів туристично-рекреаційного середовища; проектувати туристично-рекреаційні, курортні та природно-заповідні утворення.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за загальними та професійними дисциплінами першого (освітньо-професійного) рівня.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- термінологію та класифікацію об'єктів туризму, рекреації та курортів;
- характеристику природно-культурних ресурсів туристично-рекреаційного середовища;
- територіальні системи курортів, зон рекреації та туризму;
- типологія туристично-рекреаційного середовища;
- особливості курортних, рекреаційних та туристичних містобудівних утворень.

володіти:

- методикою проведення науково-дослідного аналізу та проектування туристично-рекреаційних, курортних та природно-заповідних утворень.

вміти:

- аналізувати сучасний стан курортних, рекреаційних та туристичних містобудівних утворень;
 - використовувати нормативні вимоги до проектування ландшафтно-рекреаційних територій та природно-заповідних територій;
 - проектувати туристично-рекреаційні, курортні та природно-заповідні утворення.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
1	2	3	4	5
1.1	Предмет культурології та її складові. Культурологічна архітектурно-мистецька термінологія	2	-	8
1.2	Природно культурні туристично-рекреаційні ресурси. Територіальні системи курортів, зон рекреації та туризму	2	-	8
1.3	Типологія туристично-рекреаційного середовища	2	-	4
1.4	Особливості курортних, рекреаційних та туристичних містобудівних утворень	2	-	4
1.5	Типологія туристично-рекреаційної архітектури	2	-	4
1.6	Нормативні вимоги до проектування ландшафтно-рекреаційних територій	2	-	4
1.7	Нормативні вимоги до проектування рекреаційних, курортних та туристичних територій	2	-	4
1.8	Нормативні вимоги до проектування природно-заповідних територій	2	-	4
1.9	Розробка туристичних маршрутів на території курортів, зон рекреації та туризму з відвідуванням історичних та природних пам'яток	-	16	18
	Всього	16	16	58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Культурологічні аспекти туристично-рекреаційного середовища» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Розрахунково-графічна робота	1	35	60
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (контрольні питання)	2	25	40
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Розрахунково-графічна робота з курсу складається з графічної частини – два аркуша формату А-2. Графічна робота надається в роздрукованому вигляді на форматі А-3 і в електронній версії. На аркуші формату А-2 виконується розробка схеми трасування туристичних маршрутів на території курортів, зон рекреації та туризму з відвідуванням історичних та природних пам'яток. У складі графічної частини відображаються наступні складові:

1. Історичні особливості території (міста, області, регіону) дослідження.
2. Генеральні плани міста, області, регіону в різні історичні періоди.
3. Природно-культурні туристично-рекреаційні ресурси даної місцевості.
4. Особливості курортних, рекреаційних та туристичних містобудівних утворень на території дослідження.

5. Основні містобудівні проблеми даної території та пропозиції щодо розв'язання виявлених проблем.

6. Розробка схеми трасування туристичних маршрутів на території дослідження з відвідуванням історичних та природних пам'яток.

Методичні рекомендації щодо виконання розрахунково-графічної роботи представлені в методичних вказівках на тему: «Розробка туристичних маршрутів на території курортів, зон рекреації та туризму з відвідуванням історичних та природних пам'яток».

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Перелік питань до заліку з навчальної дисципліни «Культурологічні аспекти туристично-рекреаційного середовища»:

1. Дайте визначення понять «Культура» та «Культурологія». Складові та сутність культурології.
  2. Розкрийте поняття культурологічної архітектурно-мистецької термінології.
  3. Що являють собою природні курортні та рекреаційні ресурси? Який потенціалом рекреаційних ресурсів має Україна?
  4. Що таке «Культурний ландшафт»?
  5. Історико-культурні ресурси та культурна спадщина України.
  6. Яким чином визначаються територіальні параметри курортно-рекреаційних систем?
  7. Назвіть основу формування планувальної структури територіальних систем туризму.
- Класифікація туризму.
8. Що таке еколого-містобудувна система?
  9. Типологія туристично-рекреаційного середовища.
  10. Які функції виконує курортно-оздоровче середовище?
  11. Дайте визначення поняттю «Зелений туризм (Green tourism)».
  12. Функціонально-територіальні аспекти класифікації туризму.

13. Назвіть особливості курортних, рекреаційних та туристичних містобудівних утворень.
14. Що таке охоронні зони?
15. Зони відпочинку. Чим відрізняються зони короткочасного та тривалого відпочинків?
16. Зобразіть принципові схеми забудови курортних зон.
17. Що таке територіальні туристичні утворення?
18. Які існують спеціалізовані туристичні заклади?
19. Які існують рекреаційно-оздоровчі заклади?
20. Назвіть громадські об'єкти туристично-рекреаційного призначення.
21. Нормативні вимоги до проектування ландшафтно-рекреаційних територій.
22. Нормативні вимоги до проектування рекреаційних, курортних та туристичних територій.
23. Нормативні вимоги до проектування природно-заповідних територій.
24. Назвіть елементи та засоби благоустрою туристично-рекреаційного середовища.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Дьомін М. М. Прикладна інформатика в містобудуванні. Містобудування. Довідник проектувальника. Видання друге, доповнене. За ред. Панченко Т. Ф. Укрархбудінформ. Київ, 2006. С. 171-181.
2. Панченко Т. Ф. Ландшафтно-рекреаційне планування природно-заповідних територій [Монографія]. Логос. Київ, 2015. 176 с.
3. Панченко Т. Ф. Туристичне середовище: архіт., природа, інфраструктура [Монографія]. Логос. Київ, 2009. 176 с.

Допоміжні джерела інформації

4. Сторожук С. С. Изучение культурных и природных достопримечательностей Северо-Западного Причерноморья Украины. Містобудування та територіальне планування: наук.-техн. збірник. Київ КНУБА, 2019. Вип.71. С. 334–349.
5. Сторожук С. С., Пронченко А. В. Роль водного транспорту в розвитку туризму Северного Причерноморья Украины. Архітектурний вісник КНУБА: наук.-вироб. збірник. Київ, 2021. Вип.22-23. С. 102–113. (DOI: <https://doi.org/10.32347/2519-8661.2021.22-23.102-113>).
6. Storozhuk S. S. Identification of the recreational potential of the city of Odessa. Проблеми теорії та історії архітектури України: збірник наукових праць. Одеса, 2021. Вип. 21. С. 60–69. (ISSN 2519-4208, doi:10.31650/2519-4208-2021-21-60-69). URL: https://4b6019e5-7e34-44a3-af93-c2b2a2a2d566.filesusr.com/ugd/9f4dd1_06821d6263ca49669c227d741432200b.pdf
7. Storozhuk S., Pronchenko A. The study of the old estates of the Northwestern Black Sea region of Ukraine in the aspect of increasing the recreational and tourist potential. Silesian University of Technology. Journal: Architecture, Civil Engineering, Environment. VOLUME 14 , ISSUE 3 (September 2021). No 3/2021. P 39–51 (ISSN: 1899-0142, doi:10.21307/ACEE-2021-021. Web of Science, Index Copernicus, Google Scholar). URL: https://www.exeley.com/architecture_civil_engineering_environment/doi/10.21307/ACEE-2021-021